

Socialdepartementet
Dnr S 2017/03403/FS
103 33 Stockholm

Remissvar på Betänkande av utredningen om ökad följsamhet till nationella kunskapsstöd i hälso- och sjukvården (SOU 2017:48)

Famna är riksorganisationen för idéburen vård och social omsorg. Vi har för närvarande drygt 70 medlemmar och de största är Ersta diakoni, Stockholms Sjukhem och Bräcke diakoni. Därutöver har vi många andra välkända medlemmar och välrenommerade aktörer som länge erbjudit medborgare och medmänniskor sociala tjänster, kvalificerad vård och individuell omsorg utan vinstsyfte.

Vår äldsta medlem (Stiftelsen Danvikshem) startade för 450 år sedan, men mera typiskt är att verksamheterna har bortåt 100 år eller mer på nacken, t ex Stadsmissionerna som finns i alla större städer i vårt land. Bland verksamheter som tillkommit på senare tid finns till exempel tjej- och kvinnojourer, boenden för ensamkommande flyktingbarn, HVB-hem, äldreboenden och arbetsintegrerande sociala företag. Idéburna organisationer har ofta växt fram när man sett brister och behov som det offentliga inte kunnat lösa eller möta. Innovation och nytänkande är starka drivkrafter bakom idéburen verksamhet.

En sammanfattning av Famnas ställningstaganden

En kunskapsbaserad vård och omsorg är grunden för vården och omsorgens utveckling. Famna har sedan starten arbetat systematiskt med kvalitets- och förbättringsarbete för medlemmar och andra som behöver stöd för att hitta metoder för nya arbetssätt. Famnas medlemmar är olika stora och har olika förutsättningar att ta del av marknadens utbud av kunskapsstöd. Utredningens anda att skapa ett nationellt digitalt kunskapsstöd till alla är Famna således mycket positiv till.

Famna – Riksorganisationen för idéburen vård och social omsorg

Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post	Hemsida
Box 16355 103 26 Stockholm	Klara Södra Kyrkogata 1, 8 tr	08-546 949 30	info@famna.org	www.famna.org

Famna är positiv till utredningens förslag i stort men önskar ett tydligare uttryck för samverkan även med idéburen sektor. I nuläget finns former för det men Famna önskar ett tydligare ställningstagande i relation till utredningens förslag för framtiden.

Famna vill också betona vikten av att den idéburna sektorn får vara en aktiv del av eventuella särskilda satsningar som genomförs i enlighet med förslaget 16.3.4. I den nationella processen för dessa satsningar bör samverkan med idéburen sektor ingå.

Kapitel 1 – Författningsförslag

Famna ställer sig bakom förslagen men har några kommentarer;

1.1 Förslag till lag om vårdkommittéer

Famna är positiva till inrättandet av vårdkommittéer och betonar att en av de aktörer som kan vara relevant för samverkan enligt förslaget 5§ kan vara en representant från idéburen sektor.

1.3 Förslag till ändring i hälso- och sjukvårdslagen

Famna ser positivt på denna ändring. Att verksamheten måste ge förutsättningar för att arbeta enligt lagen är centralt och tydliggör också ansvaret. Famna vill betona vikten av att även idéburna verksamheter får samma möjligheter att ta del av och få tillgång till nationella digitala kunskapsstöd och eventuella kompetensinsatser på nationell nivå. Aktörer inom denna sektor bör ges samma förutsättningar som offentliga aktörer i denna del.

Kapitel 16 – Överväganden och förslag

16.3.3 Utredaren föreslår ett nära och regelbundet samråd mellan regering och landsting

16.3.5 Utredaren föreslår att hälso- och sjukvårdslagen skall reglera en skyldighet att samverka mellan olika landsting och kommuner avseende kunskapsstyrning.

Famna delar utredningens förslag att ett ökat samråd och en samverkansstruktur behövs. Det finns stora fördelar med att samverkan sker även med idéburen sektor och det bör finnas beskrivet i uppdragsbeskrivningar och andra styrande dokument att så ska ske.

16.3.4 Utredningen föreslår att en nationell process för särskilda satsningar fastställs inom ramen för samråd mellan regering, landsting och eventuellt kommuner.

Famna instämmer i att det behövs en nationell process men hyser en stark oro för att förslaget, som det nu är utformat, inte kommer att möjliggöra att eventuella satsningar kan komma idéburen sektor till del. Famnas erfarenhet gör gällande att satsningar där regeringspengar skall gå via landsting eller kommun sällan kommer idéburna verksamheter till del. Idéburen sektor drivs av utveckling av vård och omsorg och önskar möjlighet att ta del av denna typ av särskilda satsningar. Famnas bedömning är att det kan bidra till utveckling nationellt.

16.3.8 Utredningen föreslår att regeringen inrättar ett kansli för kunskapsbaserad och jämlik vård

Famna stödjer utredarens förslag och ser det som en möjlig funktion för att se att de önskade effekterna kommer alla utförare till del.

16.4 Utredningen föreslår om en nationell digital kunskapsjänst.

Famna tillstyrker utredningens förslag och noterar särskilt intentionen att alla sjukvårdshuvudmän skall kunna ta del av detta.

16.5.1 Utredningen föreslår ändring av Socialstyrelsens instruktion samt 16.5.2 Utredningens förslag om att ge Socialstyrelsen huvudansvar för att stödja huvudmännen avseende utveckling och användning av kunskapsstöds.

Famna delar utredarens förslag och vill återigen belysa vikten av att kunskapsstöd kommer alla utförare till del.

16.5.8 Utredningen föreslår en förstärkt nationell uppföljning av kunskapsbaserad och jämlik vård.

Famna är positiva till denna typ av uppföljning. Famna har sedan flera år arbetat med systematiskt uppföljningsarbete och har också funnits med i bland annat arbetet med Öppna Jämförelser. Famna medverkar gärna även i denna typ av uppföljning.

Kapitel 17 Konsekvensutredning
Kapitel 18 Författningskommentar

Famna har inget ytterligare att anföra utöver de invändningar och argument som presenteras i våra kommentarer till övriga kapitel i betänkandet.

På Famnas vägnar

Ulrika Stuart Hamilton
Generalsekreterare